

Лаухіна Інна,
Побережник Ольга
кафедра теорії та практики іноземних мов
Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГРАФІЧНОГО РЕСУРСУ ЕЛЕКТРОННОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ)

При аналізі корпусу дослідження лінгвістичного дискурсу на матеріалі англійської і французької мов ми виділили такі види графічних скорочень: 1) ініціальні графічні скорочення; 2) консонантне письмо; 3) скорочення складів; 4) використання алфавітних назв букв і назв чисел при фіксації слів у їх розмовно-фонетичній формі.

Зазначимо, що в скорописі англійської і французької мов існує два способи скорочення: 1) утворення скорочених слів із початкових літер найчастіше вживаних висловів; 2) використання ключових букв слова. До першого типу належать скорочення на кшталт *s'il te (vous) plaît* – *stp, svp*: *LAISSE MOI LU PARLER SEUL A SEUL STEUPPPPPP* (*Laisse-moi lui parler seul à seul s'il te plaît*). В англійському електронному письмі користувачами чатів були запозичені зі ЗМІ скорочення слів *male* и *female*, відповідно *m i f*: *rum/f* (*Are you male or female?*).

Зауважимо, що графічні скорочення географічних назв і національностей складають 14% усіх відзначених в англійських чатах скорочень. Частіше вони використовуються для економії зусиль при наборі репліки: *nz* (*New Zealand*); *Am* (*American*); *ky* (*Kentucky*), *nw* (*North-West*); *nj* (*New Jersey*). Загалом ініціальні графічні скорочення у французькому електронному дискурсі (ФЕД) складають 22% від загальної кількості вибраних графічних варіантів, в англійському (АЕД) – 19,7%.

Серед скорочень, джерелом яких став Інтернет, можна вважати ті, що використовуються для передачі емоційного стану користувачів, наприклад: *LOL* (*laughing out loud* – голосно сміюсь); *MRD* (*mort de rire* – умираю від сміху).

Ще одне скорочення, яке часто використовується в англійських та франкомовних чатах – це РМ та МР: *private message* і *message privé* (приватне повідомлення). Своєю появою воно зобов'язане реалії, яка існує тільки в Інтернеті: якщо хто-небудь із користувачів хоче, щоб інформація, призначена для одного з учасників чату,

була недоступна для інших, він може послати повідомлення, прочитати яке зможе тільки один адресат.

В АЕД широко використовуються скорочення *ty* (thank you – дякую), *uw* (you are welcome – будь ласка, немає за що) і *wb* (welcome back – ласкаво просимо назад).

Прийом консонантного письма полягає у використанні ключових букв початкового слова [5, с. 55], найчастіше того, що позначає приголосні звуки. Скорочені таким чином слова легко відновлюються з контексту, тому цей спосіб є традиційним для скоропису.

До традиційних скорочень у ФЕД можна віднести такі: *tj* (toujours); *dja* (déjà); *jms* (jamais); *tt le monde* (tout le monde); *jvx* (je veux); *pb* (problème); *bcp* (beaucoup); *devt tlm* (devant tout le monde); *grd* (grande); *tps* (temps); *qqun* (quelque'un); *avt* (avant); *h* (heure); *vs* (vous).

Наступні скорочення, очевидно, були створені користувачами мережі за аналогією до тих, які використовуються в скорописі: *slt* (salut); *pkoï* (pourquoi); *pk* (pourquoi); *klkl* (quelque'un); *dsl* (desolé); *de* (donc). У деяких випадках скорочення зумовлює як зменшення кількості друкованих знаків, так і передачу звучання слова, наприклад: *rmarké* (remarqué).

Для англійської мови також характерне широке використання прийому консонантного письма: *msged* (messaged); *yr* (your); *yr* (year); *drk* (dark); *ppl* (people); *imps* (temperatures).

Ще однією графічною видозміною англійського і французького електронного мовлення є скорочення складів, які можна поділити на два види: 1) скорочення, у яких залишається перший склад початкового слова, при цьому вони зберігають найбільш інформативну при зоровому сприйнятті частину, а також рухові зусилля при наборі; 2) скорочення, у яких зберігається наголошений склад, у них простежується вплив усноформатуючих властивостей каналу на письмову субстанцію [1].

У франкомовному корпусі деякі скорочення закріпилися в засобах масової інформації: *tel* (téléphone); *choco* (chocolat). Інші були створені безпосередньо в чатах: *vacs* (vacances); *aprem* (après-midi); *prob* (problèmes).

У франкомовних чатах можна натрапити на форму вітання, якої немає в інших формах спілкування: *RE* (rebonjour). У французькому електронному дискурсі *re-* являє скорочення поширеного в сучасній усній французькій мові привітання *rebonjour*, що відповідає українському «ще раз доброго дня». Якщо *rebonjour* розкласти на морфологічні елементи, то для спілкування в чаті набагато важливішим буде префікс *re-*, ніж корінь *bonjour*, оскільки з

комунікативної точки зору важливіше, щоб користувач повернувся в чат і відновив спілкування, ніж те, що він з усіма привітався [2]. Натомість в англomовному корпусі дослідження випадки скорочення складів досить нечасті й здебільшого легко відновлюються з контексту: prob (probably); bro (brother); sis (sister).

В електронному дискурсі англійської і французької мов використовуються алфавітні назви букв і назви чисел при фіксації слів у їх розмовно-фонетичній формі. При створенні буквених інтернет-скорочень використовуються літери, які не завжди представлені в скорочуваному слові, а часто – і цифри. В основі їх створення лежить омофонія скорочуваного слова (або його частини) з алфавітною назвою букви або з числівником.

У ФЕД буква *s* замінює як лексичне слово *sais*, так і зворот *s'est: cpasdmafote*. Буква *t* може використовуватися замість *t'es* (скорочена у швидкому мовному потоці *tu es*). Наведемо приклади основних скорочень такого типу:

j'ai → *g*: gplusdephone! (Je n'ai plus de téléphone!);

des → *d*: tj d con... (Toujours des cons...);

bébé → *bb*: comme d'hab mon Bb (Comme d'habitude, mon bébé);

cul → *q [ky]*: yen a qui se font payer pour montrer leurs Q (Il y en a qui se font payer pour montrer leurs culs);

vais → *v*: V ME FAIRE MON BOL (Je vais me faire mon bol);

aime → *m*: et jm po (Et je n'aimepas).

Використання алфавітних назв букв в АЕД і ФЕД дозволяє значно скоротити кількість друкованих символів. Успішність передачі звучання слів за допомогою цього прийому залежить багато в чому від кмітливості реципієнта – адекватне сприйняття забезпечується лише тоді, коли читач усвідомлює, коли необхідно читати букви в тому вигляді, як вони представлені в алфавіті. Однак необхідно відзначити, що таке написання у французькій мові в основному характерне для високочастотних граматичних слів. Уживаність таких скорочень настільки часта, що досвідченим учасникам чатів зовсім не важко їх розшифрувати.

Уживання замість слів омофонічних їм цифр трапляється значно рідше порівняно з англійською мовою, з якої, очевидно, було запозичене, наприклад, у *klk1* цифра *1* стоїть на місці *-un* у слові *quelqu'un*. Слово *demain* пишеться так: 2т1. Логіку його написання можна представити у вигляді схеми: [*damé*] → *de(2) + m + é(1)* → *2m1*.

Слово *plus* часто замінюється на відповідний знак +, що характерне для форми прощання: à plus (à plus tard): @ (A plus tard); a + (à plus tard), але

вживається також в інших контекстах: ta un fan de + miss!!!
(Tu as un fan de plus, miss l).

В англійській мові використання алфавітних назв букв і цифр виникло в середині ХХ ст. і в Інтернет було перенесене з мови рекламних оголошень, наприклад 4U – for you (для вас). Букви и для передачі займенника you і г для передачі are, форми множини дієслова to be, використовуються в АЕД частіше, ніж інші графічні варіанти. Рідше трапляється використання цифр: 2 (two) при передачі слів to і too і 1 (one) у займеннику everyone, буква с при фіксації дієслова see, b при написанні дієслова be, а також k при передачі 1000 (імовірно, від kilo— приставки, яка використовується з різними одиницями вимірювання в значенні 1000).

Отже, нам вдалося виділити такі види графічних скорочень, які широко використовуються в АЕД та ФЕД: ініціальні графічні скорочення, консонантне письмо, скорочення складів, зміна складів та цілих слів омофонами, які збігаються з алфавітними назвами букв і кількісними числівниками. Джерелами графічних скорочень слугують мова ЗМІ та реклами, а також творчість користувачів чатів.

Список використаних джерел

1. Бубнова Г. И. Влияние канала порождения на реализацию дискурсивных стратегий / Г. И. Бубнова // Новые технологии в филологическом образовании. – Якутск, 2002. – С. 37.
2. Германов В. Г. Вплив засобів масової інформації на підсвідомість: дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08 / В. Г. Германов. – Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики. – К., 2003. – 174 с.
3. Засекін А. А. Віртуальне спілкування як чинник особистісних змін студентської молоді: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / А. А. Засекін. – Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 183 с.
4. Lapointe P. Le journalisme à l'heure du Net. Guide pratique / P. Lapointe. – Les Presses de l'Université Laval, 2010. – 221 p.

5. Sprenger-Charolles L. Sciences cognitives et acquisition de la lecture-écriture / L. Sprenger-Charolles, D. Béchennec // Revue française de linguistique appliquée. – Volume II, décembre, 1997. – P. 35-50.